

@mainpage

Лабораторна робота № 13

1.1 Розробник

@author Іовов Микита (КН-923Б) @date 20.05.2024 @version 1.8.17

1.2 Загальне завдання

Визначити детермінант матриці якщо він існує.

2 Опис програми

2.1 Функціональне призначення

Програма визначає детермінант матриці.

2.2 Обмеження на застосування

Програма може працювати повільно або неефективно для дуже великих матриць через обмеження пам'яті та обчислювальної потужності.

2.3 Опис логічної структури

- main.c: Основний файл програми, де ініціалізуються функції readMatrixFromFile(), determinant() і freeMatrix() для зчитування матриці з файлу та обчислення визначника матриці:

/**

* @file main.c

* @brief Головний файл програми для читання матриці з файлу,
обчислення її детермінанта та запису результату у вихідний файл.

*/

#include "lib.h"

/**

* @brief Головна функція програми.

```

*
* @param argc Кількість аргументів командного рядка.
* @param argv Массив аргументів командного рядка.
* @return int Код завершення програми (0 - успішне виконання, 1 -
помилка).
*/
int main(int argc, char *argv[]) {
    if (argc != 3) {
        printf("Usage: %s <input_file> <output_file>\n", *(argv + 0));
        return 1;
    }

    const char *input_filename = *(argv + 1);
    const char *output_filename = *(argv + 2);

    int **matrix;
    int rows, cols;

    // Читаємо матрицю з файлу
    matrix = readMatrixFromFile(input_filename, &rows, &cols);
    if (matrix == NULL) {
        printf("Помилка зчитування матриці з файлу %s.\n",
input_filename);
        return 1;
    }
}

```

```

// Виводимо матрицю для перевірки
printf("Матриця: \n");
for (int i = 0; i < rows; i++) {
    for (int j = 0; j < cols; j++) {
        printf("%d ", (*(matrix + i) + j)); // використання лише
розіменування
    }
    printf("\n");
}

// Перевіряємо, що матриця квадратна (кількість рядків дорівнює
кількості стовпців)
if (rows != cols) {
    printf("Матриця не є квадратною, не можливо розрахувати
детермінант.\n");
    freeMatrix(matrix, rows);
    return 1;
}

// Обчислюємо визначник матриці
int det = determinant(matrix, rows);

// Записуємо результат у вихідний файл
FILE *output_file = fopen(output_filename, "w");
if (output_file == NULL) {

```

```

        printf("Помилка при відкритті вихідного файлу %s.\n",
output_filename);

        freeMatrix(matrix, rows);

        return 1;

    }

    printf("\nДетермінант матриці дорівнює: %d.\n", det);

    fprintf(output_file, "Детермінант матриці з файлу %s дорівнює %d.\n", input_filename, det);

    fprintf(output_file, "\nМатриця: \n");

    for (int i = 0; i < rows; i++) {

        for (int j = 0; j < cols; j++) {

            fprintf(output_file, "%d ", (*(matrix + i) + j)); //
використання лише розіменування

        }

        fprintf(output_file, "\n");

    }

    fclose(output_file);


    freeMatrix(matrix, rows);


    return 0;

}

```

- lib.c: Файл з функціями readMatrixFromFile(), determinant() і freeMatrix() для зчитування матриці з файлу та обчислення визначника матриці:

```
/**  
  
 * @file lib.c  
  
 * @brief Реалізація функцій для роботи з матрицями.  
  
 */  
  
#include <stdio.h>  
  
#include <stdlib.h>  
  
#include "lib.h"  
  
/**  
  
 * @brief Зчитує матрицю з файлу.  
  
 *  
 * @param filename Ім'я файлу.  
 * @param rows Вказівник на кількість рядків.  
 * @param cols Вказівник на кількість стовпців.  
 * @return int** Вказівник на зчитану матрицю, або NULL у разі  
помилки.  
 */  
  
int **readMatrixFromFile(const char *filename, int *rows, int *cols) {  
    FILE *fp;  
  
    int **matrix = NULL;  
  
    int i, j;
```

```
// Відкриваємо файл для читання
fp = fopen(filename, "r");
if (fp == NULL) {
    printf("Помилка при відкритті файлу %s.\n", filename);
    return NULL;
}

// Зчитуємо кількість рядків і стовпців
fscanf(fp, "%d %d", rows, cols);

// Виділяємо пам'ять під матрицю
matrix = (int **)malloc((size_t)(*rows) * sizeof(int *));
if (matrix == NULL) {
    printf("Помилка виділення пам'яті.\n");
    fclose(fp);
    return NULL;
}

for (i = 0; i < *rows; i++) {
    *(matrix + i) = (int *)malloc((size_t)(*cols) * sizeof(int));
    if (*(matrix + i) == NULL) {
        printf("Помилка виділення пам'яті.\n");
        fclose(fp);
        freeMatrix(matrix, i);
    }
}
```

```

        return NULL;
    }
}

// Зчитуємо елементи матриці
for (i = 0; i < *rows; i++) {
    for (j = 0; j < *cols; j++) {
        fscanf(fp, "%d", (*(matrix + i) + j)); // використання
лише розіменування
    }
}

fclose(fp);

return matrix;
}

/**
 * @brief Обчислює визначник матриці.
 *
 * @param matrix Вказівник на матрицю.
 * @param n Розмір матриці (кількість рядків/стовпців).
 * @return int Визначник матриці.

```

```

*/
int determinant(int **matrix, int n) {
    int det = 0;

    if (n == 1) {
        return *((matrix + 0) + 0);
    }

    // Для матриць більшого розміру обчислюємо визначник за методом
    // розкладу по першому рядку

    int sign = 1;
    for (int i = 0; i < n; i++) {
        // Обчислюємо мінор матриці
        int **minor = (int **)malloc((size_t)(n - 1) * sizeof(int *));
        for (int k = 0; k < n - 1; k++) {
            *(minor + k) = (int *)malloc((size_t)(n - 1) *
sizeof(int));
        }

        // Заповнюємо мінор, виключаючи поточний рядок і стовпець i
        for (int j = 1; j < n; j++) {
            for (int k = 0; k < n; k++) {
                if (k < i) {
                    *((minor + j - 1) + k) = *((matrix + j) + k);
                }
            }
        }
    }
}

```



```

        } else if (k > i) {
            *((minor + j - 1) + k - 1) = *((matrix + j) +
k);
        }
    }
}

```

// Обчислюємо визначник мінора і додаємо до загального визначника з урахуванням знака

```

det += sign * *((matrix + 0) + i) * determinant(minor, n -
1);

```

```

for (int k = 0; k < n - 1; k++) {
    free(*(minor + k));
}

```

```

free(minor);

```

// Змінюємо знак для наступного мінора

```

sign = -sign;
}

```

```

return det;

```

```

}

```

```

/**

```

```

* @brief Звільняє пам'ять, виділену під матрицю.
*
* @param matrix Вказівник на матрицю.
* @param rows Кількість рядків у матриці.
*/

```

```

void freeMatrix(int **matrix, int rows) {
    if (matrix == NULL) return;

    for (int i = 0; i < rows; i++) {
        free(*(matrix + i));
    }

    free(matrix);
}

```

- lib.h: Заголовочний файл, що містить прототипи функцій readMatrixFromFile(), determinant() і freeMatrix():

```
/**
```

```

* @file lib.h

* @brief Заголовковий файл з визначенням функцій для роботи з
матрицями.

*/

```

```
#ifndef LIB_H
```

```
#define LIB_H
```

```
#include <stdio.h>

#include <stdlib.h>

/**
 * @brief Зчитує матрицю з файлу.
 *
 * @param filename Ім'я файлу.
 * @param rows Вказівник на кількість рядків.
 * @param cols Вказівник на кількість стовпців.
 * @return int** Вказівник на зчитану матрицю, або NULL у разі помилки.
 */
int **readMatrixFromFile(const char *filename, int *rows, int *cols);

/**
 * @brief Обчислює визначник матриці.
 *
 * @param matrix Вказівник на матрицю.
 * @param n Розмір матриці (кількість рядків/стовпців).
 * @return int Визначник матриці.
 */
int determinant(int **matrix, int n);

/**
```

```

* @brief Звільняє пам'ять, виділену під матрицю.
*
* @param matrix Вказівник на матрицю.
* @param rows Кількість рядків у матриці.
*/
void freeMatrix(int **matrix, int rows);

```

```

#endif // LIB_H

```

- test.c: Містить тестовий запуск функцій для завідомо відомих даних:

```

/**

```

```

* @file test.c
* @brief Тестовий файл для перевірки функцій роботи з матрицями.
*/

```

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include "lib.h"

```

```

/**
* @brief Тестує функцію readMatrixFromFile.
*/
void test_readMatrixFromFile() {
    int rows, cols;

    int **matrix = readMatrixFromFile("matrix.txt", &rows, &cols);

```

```

    if (matrix == NULL) {
        printf("Помилка зчитування матриці з файлу matrix.txt.\n");
        return;
    }

    printf("Матриця з файлу matrix.txt:\n");
    for (int i = 0; i < rows; i++) {
        for (int j = 0; j < cols; j++) {
            printf("%d ", (*(matrix + i) + j));
        }
        printf("\n");
    }

    freeMatrix(matrix, rows);
}

/**
 * @brief Тестує функцію determinant.
 */
void test_determinant() {
    int rows = 3, cols = 3;
    int **matrix = (int **)malloc((size_t)rows * sizeof(int *));
    for (int i = 0; i < rows; i++) {

```

```

        *(matrix + i) = (int *)malloc((size_t)cols * sizeof(int));
    }

    // Заповнюємо матрицю
    int values[3][3] = {{1, 2, 3}, {0, 1, 4}, {5, 6, 0}};
    for (int i = 0; i < rows; i++) {
        for (int j = 0; j < cols; j++) {
            *(* (matrix + i) + j) = *(* (values + i) + j);
        }
    }

    // Обчислюємо визначник
    int det = determinant(matrix, rows);
    printf("Визначник матриці дорівнює %d\n", det);

    freeMatrix(matrix, rows);
}

/**
 * @brief Головна функція для запуску тестів.
 *
 * @return int Код завершення програми (0 - успішне виконання).
 */

```

```

int main() {

    test_readMatrixFromFile();

    test_determinant();

    return 0;

}

```

2.2.3 Структура проекту

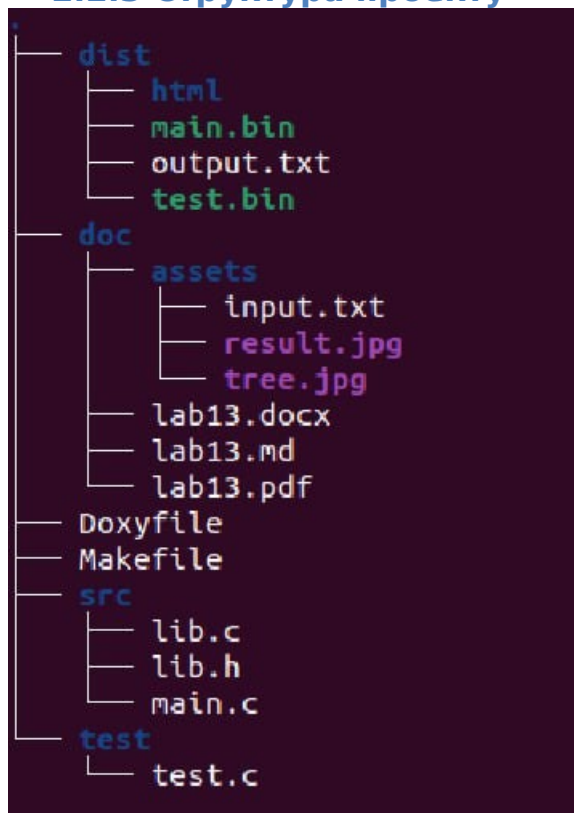

Рисунок 1 - Структура проекту

2.4 Важливі фрагменти програми

- Включення заголовочних файлів.
- Створення тестового набору.
- Запуск тестів та вивід результатів.

2 Варіанти використання

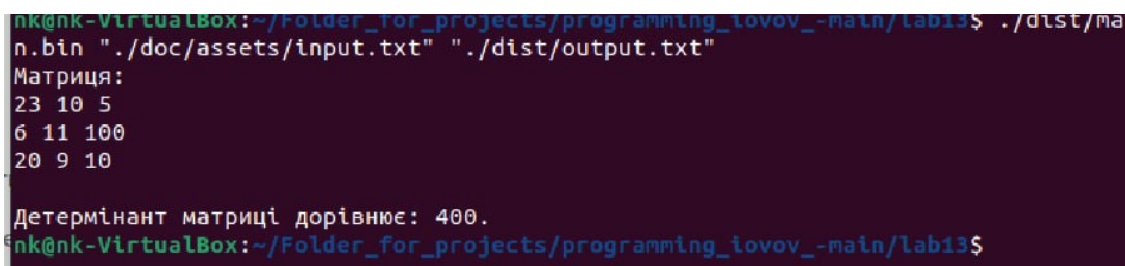
Для представлення виконання кожного завдання використовується: - виведення результатів у консоль за допомогою запуску програми з відповідними аргументами; - юніт-тест;

Варіант використання 1

- Визначення детермінанту матриці.

Інструкція для запуску програми за допомогою юніт-тесту: - Виклик юніт тесту за допомогою команди `./test.bin`.

Інструкція для запуску програми: - Ввести команду: `./dist/main.bin` `"./assets/input.txt"` `"./dist/output.txt"`


```
nk@nk-VirtualBox:~/Folder_for_projects/programming_lovov_-main/lab13$ ./dist/main.bin ./doc/assets/input.txt ./dist/output.txt
Матриця:
23 10 5
6 11 100
20 9 10

Детермінант матриці дорівнює: 400.
nk@nk-VirtualBox:~/Folder_for_projects/programming_lovov_-main/lab13$
```

Рисунок 2 - Скріншот виводу програми

Результат:

Як бачимо, програма коректно зчитує матрицю з текстового файлу та визначає детермінант.

Висновок

У цьому звіті представлено програму для обчислення визначника матриці, яка зчитується з файлу, з використанням мови програмування С. Програма демонструє ефективне використання динамічної пам'яті, а також включає базові механізми обробки помилок.